

Meråker Kjøtt AS
Sentrum
7530 MERÅKER

Vår dato: 08.11.2017
Vår ref.: 2014/5638
Arkivkode:461.3
Deres dato: Deres ref.:

Tillatelse etter forurensningsloven for Meråker Kjøtt AS

Fylkesmannen har ferdigbehandlet søknaden fra Meråker Kjøtt AS og besluttet å gi ny tillatelse etter forurensningsloven. Driften av anlegget skal skje i henhold til vedlagte vilkår.

Vi viser til deres søknad av 17.09.2014 om tillatelse etter forurensningsloven til drift av foredlingsanlegg i Meråker kommune.

Bakgrunn

Meråker Kjøtt AS driver et foredlingsanlegg i Meråker, etablert i 1954. Meråker Kjøtt AS ønsker nå å utvide produksjonen. Bedriften hadde en utslippstillatelse av 27.7.1994 som omfattet slaktning av 600 tonn, nedskjæring av 500 tonn og foredling av 480 tonn kjøtt. Slakteavdelingen opphørte i 2009. Fylkesmannen gjennomførte et tilsyn hos Meråker Kjøtt 29.04.2014. Her ble det kjent at dagens produksjon av nedskjæring og foredling overgår produksjonsrammen satt i utslippstillatelsen av 27.7.1994. Meråker kjøtt søker derfor nå om en ny utslippstillatelse som dekker dagens produksjonsramme. Det søkes nå om nedskjæring av 1200 tonn og foredling av 3500 tonn kjøtt.

Saksopplysninger

Skjæreavdelingen ved Meråker kjøtt behandler ca. 1000 tonn helt slakt hvert år som hovedsakelig består av storfe, svin og noe sau/ lam og annet. Det produseres sodd, stekte kaker, pølser, kjøttboller og pålegg som totalt utgjør en produksjon på ca. 3000 tonn ferdig produkt. Meråker Kjøtt kjøper inn tilsvarende mengde skåret vare av storfe og svin fra Nortura sine anlegg i Malvik og Steinkjer.

Prosessavløpet planlegges ført til kommunenes ledningsnett og videre til det kommunale rensanlegget i Meråker sentrum før utslipp til Trondheimsfjorden. For å sikre at produksjonsavfall ikke går i avløpet skal det være slukrister med oppsamlingsbeholdere i produksjonslokalene, samt en dobbel teflonsteker med fettoppsamling. Utvendig skal det graves ned en fettutskiller med nivåalarm, samt oppsamlingstank for avløp og kloakk med utpumping til kommunalt nett. Tørt stoff fra fettutskilleren leveres til Ecopro AS i Verdal. Virksomheten søker om utslipp av organisk stoff tilsvarende 13 tonn BOF₅ pr. år og inntil 150 mg fett pr. liter avløpsvann.

Restavfall, papp, papir og plast vil bli håndtert av Retura. Restavfall som bein og avskjær utgjør ca. 20 % av den totale produksjonen. Denne skal leveres til Norsk Protein AS i Mosvik.

Forhåndsvarsling av søknaden

Søknaden ble sendt som en forhåndsvarsel til naboer innenfor anlegget influensområde 11.02.2016. Søknaden ble også oversendt Meråker kommune for vurdering av påslippet til det kommunale renseanlegget. Fylkesmannen har mottatt skriftlige høringsuttalelser fra to naboer til anlegget, hvorav en ikke har merknader til søknaden og en merknad knyttet til luktproblematikk fra anlegget.

Fylkesmannen har ikke mottatt uttalelse fra Meråker kommune, etter flere purringer. Vi viser også til møte med Meråker kommune og Meråker kjøtt AS 18. oktober 2016 angående søknad om utvidelse av produksjonen ved anlegget hvor det ble enighet om at Meråker kommune skulle komme med en uttalelse til søknaden. Fylkesmannen har ikke mottatt uttalelse fra Meråker kommune. Sett i lys av at omsøkt produksjon er for å dekke dagens produksjon på anlegget velger Fylkesmannen å behandle søknaden uten en kommunal uttalelse i saken.

Utkast til vilkår til tillatelse

Fylkesmannen har utarbeidet utkast til vilkår til tillatelsen. Utkastet ble oversendt Meråker Kjøtt ved forhåndsvarslingen 11.02.2016 og i epost av 7.11.2017 etter mindre endringer av utkastet. Virksomheten svarte i epost 7.11.2017 at de har ingen merknader til utkastet for vilkår til tillatelsen.

Fylkesmannens vurdering

Fylkesmannen har gjort en helhetsvurdering på bakgrunn av fremlagte søknad med vedlegg, mottatte høringsuttalelser og virksomhetens merknader til høringsuttalelsene. Fylkesmannens vurdering er at anførsler med tanke på lukt fra anlegget i høringen i hovedsak er ivaretatt gjennom de vilkår som er stilt. Fylkesmannen anser omsøkt utvidelse av produksjonen som en ny utslippstillatelse da omsøkt produksjonsramme er vesentlig større enn opprinnelig produksjonsramme.

Utslipet skal ledes inn på Meråker kommunes kloakkledning og renses i kommunens renseanlegg før utslipp til Stjørdalselva. Meråker kommune er selv ansvarlig for at utslippet fra Meråker renseanlegg tilfredsstiller renskravene. Meråker kommune, som eier av avløpsnett og renseanlegg, kan sette egne krav til påslippet med hjemmel i forurensingsforskriftens kap. 15a.

Lukt

Erfaringsvis vil luktulemper være den største potensielle konflikten med denne type virksomheter. På bakgrunn av dette har Fylkesmannen valgt å stille luktkrav. Hvis det på bakgrunn av klager er grunn til å tro at kravet ikke overholdes, må det utføres en luktrisikovurdering av en tredjepart. Kortvarige luktulemper som følge av spesielle episoder/hendelser er unntatt fra begrensningen beskrevet ovenfor.

Støy

I denne tillatelsen er det satt krav til tillatt støynivå uten at det er krevd kartlegging av støynivået rundt virksomheten. Fylkesmannen mener det foreligger en potensiell fare for at støyulemper kan oppstå i form av viftestøy, transportstøy eller lignende. Støykravene er derfor lagt inn for at virksomheten skal ha grenser for støyende aktiviteter. Dersom det viser seg at grenseverdiene i utslippstillatelsen overskrides må støydempende tiltak gjennomføres.

Fylkesmannen har kommet frem til at tillatelse kan gis.

Vedtak

Meråker Kjøtt AS gis med hjemmel i forurensningsloven § 11 jfr. § 16 tillatelse til utslipp på visse vilkår.

Generelle bestemmelser

Fylkesmannen har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsetting av vilkårene lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Ved fastsettingen av vilkårene har Fylkesmannen videre lagt til grunn hva som kan oppnås med beste tilgjengelige teknikker.

Denne tillatelsen kan senere endres i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jfr. forurensningsloven § 56.

I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter virksomheten å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Enkelte av forskriftene er nevnt i tillatelsen. For informasjon om øvrige regler som kan være aktuelle for virksomheten, viser vi til "Veiviser til regelverk for virksomheter", www.regelhjelp.no.

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Risikoklasse

Virksomheter med utslippstillatelse skal plasseres i risikoklasse jfr. forurensningsforskriften kap. 39. Risikoklassen bestemmer hyppighet og gebyrsats for kontroll ved virksomheten. Meråker Kjøtt AS er på bakgrunn av størrelse og utslippspotensiale plassert i risikoklasse 3.

Varsel om gebyr

Fylkesmannens behandling av søknader om utslippstillatelser er omfattet av en gebyrordning. Fylkesmannen skal vedta hvilken gebyrsats som skal gjelde og gebyret skal fastsettes på bakgrunn av tidsforbruk for behandling av søknaden. Bedriften skal betale et gebyr på kr 19 700 for Fylkesmannens behandling av søknaden, jf. forskrift om begrensning av forurensning av 01.06.04 kapittel 39. Faktura til bedriften vil bli sendt ut av Miljødirektoratet. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Etter forvaltningsloven § 16 har partene i en sak rett til å uttale seg før vedtak blir gjort. Vi ber om at eventuelle merknader angående gebyr og risikoklasse sendes til Fylkesmannen innen 14 dager etter at dette varselet er mottatt.

Klageadgang

Denne tillatelsen er et enkeltvedtak som kan påklages i henhold til forvaltningsloven. En eventuell klage, som bør begrunnes, skal sendes til Fylkesmannen innen tre uker. Klageinstans er Miljødirektoratet.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Innsyn

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til Fylkesmannen. Øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil Fylkesmannen også kunne gi på forespørsel.

Med hilsen

Anne Sundet Tangen (e.f.)
Assisterende miljøverndirektør

Andreas Wæhre
Rådgiver
Miljøvernavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:
Meråker kommune

7530 Meråker

Vilkår til tillatelse etter forurensningsloven

for

Meråker Kjøtt AS

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jfr. § 16 [og endret i medhold av § 18]. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 22.11.2013 samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden. Vilkårene framgår på side 3 til og med side 11. Tillatelsen gjelder fra dags dato.

Virksomheten må på forhånd avklare skriftlig med Fylkesmannen endringer den ønsker å foreta med tanke på opplysninger som ble gitt i søknaden eller under saksbehandlingen, og som kan ha miljømessig betydning.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal virksomheten sende Fylkesmannen en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Fylkesmannen kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Virksomhetsdata

Virksomhet	Meråker Kjøtt AS
Beliggenhet/gateadresse	Meråker
Postadresse	Postboks 24 7530 Meråker
Kommune og fylke	Meråker, Nord-Trøndelag
Org. nummer (BEDR)	971735856
Gårds- og bruksnummer	
NACE-kode og bransje	10.850 – Produksjon av ferdigmat
NOSE-kode(r)	
Kategori for virksomheten ¹	-

Fylkesmannens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Risikoklasse ²
	1711.0001.01	3

¹ Jfr. forurensningsforskriftens kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

² Jfr. forurensningsforskriftens kapittel 39 om gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven

Tillatelse gitt:	Endringsnummer:	Sist endret:
Anne Sundet Tangen (e.f.) Ass. miljøverndirektør		Andreas Wæhre Ingeniør Miljøvernavdelingen

1. Produksjonsforhold/utslippsforhold

Tillatelsen gjelder forurensning fra nedskjæring av 1000 tonn helt slakt og foredling/produksjon av 3000 tonn ferdig produkt årlig. Tillatelsen er basert på en driftstid fra 07:00-23:00 mandag til torsdag og fredager 07:00-15:00, med et utslipp av inntil 13 tonn BOF₅ per år og inntil 150 mg fett/l før rensing i Meråker kommunes rensenanlegg. Ved vesentlige endringer skal virksomheten søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens punkt 3. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i punkt 3 – 17 eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2. Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra virksomheten, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter virksomheten å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i punkt 3 uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn i forbindelse med saksbehandlingen, medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert (jfr. Internkontrollforskriften § 5 punkt 7³)

---

³ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (internkontrollforskriften)

2.5 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter virksomheten å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Virksomheten skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles i henhold til punkt 10.4.

2.6. Internkontroll

virksomheten plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette⁴. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at virksomheten overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Virksomheten plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Virksomheten plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

3. Utslipp til vann

3.1. Utslippsbegrensninger

Følgende utslippsbegrensninger gjelder:

Utslippskomponent	Utslippsgrensning	Intervall	Gjelder fra
BOF ₅	13 tonn/år		dags dato
Fett	150 mg/l		dags dato
KOF	Overvåkning		
Suspendert stoff (SS)	Overvåkning		
Totalfosfor	Overvåkning		
Ortofosfat	Overvåkning		
Prosessavløpsvann	Overvåkning		
pH		5 – 9	dags dato
Temperatur		≤ 30 °C	dags dato

Utslippet skal i størst mulig grad jevnes ut over døgnet eller deler av døgnet etter nærmere avtale/tillatelse fra kommunen. Andre begrensninger settes i avtale/tillatelse om tilknytning til kommunalt avløpsanlegg.

⁴ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (internkontrollforskriften)

3.2. Utslippsreducerende tiltak, renseanlegg m.m.

1. Prosessvannet skal gjennomgå mekanisk rensing før det ledes til kommunal kloakk. For å hindre at produksjonsavfall ikke går i avløpet skal det være slukrister (finrister, 1mm åpning) med oppsamlingsbeholdere i produksjonslokalene.
2. Utslipet skal renses gjennom en fettutskiller med nivåalarm. Fettavskilleren skal være dimensjonert for en oppholdstid på minimum 15 minutter og en overflatebelastning på maksimalt 10 m³/m². Fettutskilleren må ikke utsettes for hydrauliske støtbelastninger, høye temperaturer (> 30 °C) eller store temperatursvingninger i tilført avløpsvann. Virksomheten skal utarbeide egne rutiner for tømning av fettutskiller som en del av internkontrollen.
3. Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeutskiller eller tilsvarende rensenhet.

Dersom det oppstår problemer i ledningsnett eller renseanlegg kan det bli satt ytterligere krav om forbehandling av virksomhetens avløpsvann. Meråker kommune er ansvarlig for å overholde renskravet for Meråker tettsted.

3.3. Utslippssted for prosessavløp

Virksomheten skal føre sitt prosessavløp inn på offentlig avløpsnett med utslipp til Stjørdalselva i henhold til de krav som stilles for slikt påslipp⁵.

3.4. Kjølevann

I kjølevannssystemer med utslipp til vann skal evt. bruk av begroingshindrende midler begrenses så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper.

3.5. Overflatevann

Avrenning av overflatevann fra virksomhetens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet.

3.6. Sanitæravløpsvann

Meråker kommune som eier av avløpsnett og renseanlegg fastsetter nærmere krav⁵.

4. Utslipp til luft

Lukt fra anlegget skal til enhver tid være så lav at eksisterende boligområder og offentlige områder ikke blir nevneverdig sjenert. Om nødvendig må luktreducerende tiltak iverksettes straks.

4.1. Utslippsbegrensninger

Luktimmisjonen ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager mv. skal ikke overstige 1 ou_E/m³ (europeiske luktenheter), angitt som maksimal månedlig 99 prosent timefraktil.

---

⁵ Forurensningsforskriften kapittel 15A. Påslipp.

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel lagerområder, områder for lossing/lasting og renseanlegg, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

Virksomheten skal ha et system for registrering av eventuelle luktklager som knyttes til geografisk sted og tid. Klagene skal loggføres og bør vurderes mot værdata og avvik fra driftsplanen. Det skal gis en vurdering av årsaken til lukt, og en beskrivelse av eventuelle tiltak som iverksettes. Informasjonen skal gjøres kjent for naboene og forurensningsmyndigheten.

Dersom det oppstår vedvarende naboklager på lukt fra anlegget, skal luktforholdene ved anlegget kartlegges ved hjelp av målinger. Luktutslipp i europeiske luktenheter (ou_E/m^3) skal måles ved utslippspunktet og bestemmes ved nærmeste bebyggelse. Målingene skal gjennomføres i periode av året hvor luktutslippene er antatt størst. Kartleggingen skal inngå i en utredning av luktforholdene ved anlegget der nødvendige tiltak skal inngå. Utredningen skal gjennomføres av firma med fagkompetanse innenfor området.

Avgasser fra anlegg for energiproduksjon tillates.

4.2. Krav til utslippspunkter

Avgasser fra eksisterende anlegg/prosessenheter tillates ledet ut gjennom eksisterende utslippssystem. Avgass fra steking ledes ut gjennom en pipe 6,8 m over bakken og avgass fra røyk/kokeskap ledes ut gjennom en pipe på 6,5 m.

5. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

6. Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal virksomheten dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikaliens helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jfr. også punkt 2.6 om internkontroll.

Virksomheten plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av

produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter virksomheten å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁶

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket.⁷

7. Støy

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Hverdager	Lørdager	Søn- og helligdager	Kveld (kl. 19-23), hverdager	Natt (kl. 23-07), alle døgn	Natt (kl. 23-07), alle døgn
55 L _{den}	50 L _{den}	45 L _{den}	50 L _{evening}	45 L _{night}	60 L _{AFmax}

L_{den} er A-veiet ekvivalent støynivå for dag/kveld/natt med 10 dB/5 dB tillegg på natt/kveld.

L_{evening} er A-veiet ekvivalent støynivå for kveldsperioden 23-07.

L_{night} er A-veiet ekvivalent støynivå for nattperioden 23-07.

L_{AFmax} er A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene innenfor perioden, målt/beregnet med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra ordinær virksomhet, inkludert intern transport på området og lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

Støygrensene gjelder ikke for ny bebyggelse av forannevnte type som blir etablert på steder der støybidraget fra virksomheten overskrider eller forventes å kunne overskride fastsatte grenser i tillatelsen.

8. Energi

8.1. Energistyringssystem

Virksomheten skal ha et system for kontinuerlig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon i anleggene. Energistyringssystemet skal være i samsvar med norsk standard for energiledelse og inngå i virksomhetens internkontroll, jfr. pkt. 2.5.

8.2. Utnyttelse av overskuddsenergi

Virksomheten skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Virksomheten skal også gjennom tiltak på eget område legge til

⁶ Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a.

⁷ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) av 30. mai 2008.

rette for at overskuddsenergi skal kunne utnytted eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

9. Avfall

9.1 Generelle krav

Virksomheten plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Virksomheten plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁸.

Virksomheten har plikt til å lagre og oppbevare avfall fra produksjonen på en slik måte at det ikke gir sjenerende lukt. Virksomheten skal levere slakteavfallet til godkjent mottak for den type avfall.

Brenning av avfall er ikke tillatt.

10. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

10.1. Miljørisikoanalyse

Virksomheten skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Virksomheten skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på virksomhetens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Virksomheten skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

10.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal virksomheten iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Virksomheten skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

---

⁸ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930 (avfallsforskriften).

10.3. Etablering av beredskap

Virksomheten skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

10.4. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles på tlf. 110 i henhold til gjeldende forskrift⁹. Virksomheten skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

11. Utslippskontroll og rapportering til Fylkesmannen

11.1. Utslippskontroll

Virksomheten skal gjennomføre representative målinger av prosessavløpsvannet (døgnblandprøver) som omfatter prøvetaking og analyse av følgende parametre: BOF₅, KOF, fett, suspendert stoff (SS), totalfosfor, ortofosfat, pH og temperatur. Mengden prosessavløpsvann skal også måles.

Ved oppstart av virksomheten må det gjennomføres detaljundersøkelser av prosessavløpet med undersøkelse av nevnte parametre på minimum 8 prøver fordelt over ett år. Resultatet av detaljundersøkelsene, sammen med opplysninger om driftsforhold og tilsetningsstoffer, vil danne grunnlag for videre årlige undersøkelser som fastsettes i et måleprogram som inngår i virksomhetens dokumenterte internkontroll.

11.2. Kvalitetssikring av målingene

Virksomheten er ansvarlig for at metoder og utførelser er forsvarlig kvalitetssikret blant annet ved:

- å utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal å standard benyttes. Fylkesmannen kan videre godta at annen metode benyttes dersom særlige hensyn tilsier det.
- å bruke akkrediterte laboratorier/tjenester når prøvetaking og analyse utføres av eksterne. Tjenesteyter skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten.
- å delta i ringtester for de parametrene som er regulert gjennom grenseverdier når virksomheten selv analyserer.
- å jevnlig verifisere egne målinger med tredjepartskontroll for de parametrene som er regulert gjennom grenseverdier.

---

⁹ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

11.4. Rapportering til Fylkesmannen

Virksomheten skal innen 1. mars hvert år rapportere utslippsdata fra foregående år via www.altinn.no. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til virksomhetenes egenrapportering (TA-2877/2012), se www.miljodirektoratet.no.

12. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Fylkesmannen på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

13. Eierskifte

Hvis virksomheten overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

14. Nedleggelse

Hvis anlegget blir nedlagt eller virksomheten stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Fylkesmannen kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal virksomheten sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift¹⁰. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Fylkesmannen innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

---

¹⁰ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930 (avfallsforskriften). Kapittel 11. Farlig avfall.

15. Tilsyn

Virksomheten plikter å la representanter for Fylkesmannen eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jfr. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktaborbromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklloreten	TRI
Trikloran (2,4,4'-Trichloro-2'-hydroxydiphenyl ether)	
Nitromuskforbindelser:	
Muskxylen	
Alkylfenoler og alkylfenoletoksyler:	
Nonylfenol og nonylfenoletoksyler	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksyler	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	
2,4,6tri-tert-butylfenol	
Polyfluorerte organiske forbindelser (PFCs)	
Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser

	Vanlige forkortelser
Perfluoroktansyre	(PFOA)
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Bisfenol A	BPA
Dekametylsyklopentasiloksan	D5